

[Chr. Rasmussen.]

ufaglærtes rækker, hvor arbejdsløsheden praktisk talt altid vil være størst. Øget udstykning vil bøde noget på dette forhold. Der går en masse unge dygtige folk ude i landbruget, hvis hedeste ønsker er at komme i besiddelse af egen bedrift — for de fleste når det kun at blive en illusion.

Jeg skal slutte disse bemærkninger med at sige, at de ændringer, der nu gennemføres i statshusmandsloven, ikke forekommer mig tilstrækkelige til en gennemgribende løsning, men det er et betydeligt skridt i den rigtige retning, og jeg skal derfor anbefale, at man stemmer for flertalsindstillingen.

Sønderup: Som det allerede er nævnt, og som det iøvrigt også fremgår af betænkningen, er det ikke lykkedes at opnå enighed om de foreslåede ændringer til statshusmandsloven. Det er et forhold, der må siges at være i høj grad beklageligt, når det drejer sig om en lovgivning på et så betydningsfuldt område. Det synes fortsat at skulle være sådan — og det fremgik jo også stærkt af de udtalelser, den foregående ærede taler fremsatte — at det agitatoriske for nogle vedkommende betyder mere end det rent saglige, og at det også er det, der i overvejende grad er årsag til, at det ikke er lykkedes at opnå et forlig. Vi tilbød fra oppositionens side at medvirke på de områder, hvor der, alt taget i betragtning, er en vis mening i at foretage ændringer. Det gælder således finansieringsvilkårene i forbindelse med indeklemte brugs supplering, det gælder lejehuses overgang til selveje samt endvidere jordrentebrugene ved familieoverdragelse. Vi har også under udvalgsarbejdet erklæret os villige til at lade den såkaldte frie jord indgå under de almindelige forkøbsregler. Flertalspartierne skulle så til gengæld opgive de øvrige ændringer, lovforslaget omhandler, hvilket bl. a. var ensbetydende med, at den tvungne konjunkturbestemte rente skulle bortfalde, samt at den hidtidige familiekrede skulle være unddraget forkøbsrettens virkninger.

Mit parti vil stemme for de ændringsforslag i betænkningen, der ligger på linie med vort forligstilbud. Det gælder således numrene 10, 11, 12, 13 og 14. Ændringsforslag

nr. 15 er af teknisk karakter, det kan vi også stemme for.

Hvad angår ændringsforslagene til § 3, der indeholder det principielle, som vi særligt er modstandere af, anser jeg det for rigtigt, at vi afholder os fra at stemme om de ændringsforslag, der har relation netop til § 3. Vi ønsker nemlig mellem anden og tredje behandling at gøre endnu et forsøg på at opnå enighed om en sådan affattelse af § 3, at den respekterer familiekrede i det hidtidige omfang, samtidig med at den frie jord føres ind under de almindelige forkøbsregler.

Det lykkedes altså som før nævnt ikke i første omgang at opnå forlig, og det skyldes ikke mindst det forhold, at de to partier, socialdemokratiet og det radikale venstre, er gensidigt bange for hinanden, de tør ikke tiltræde et sagligt forligstilbud af frygt for bagefter af hinanden at blive beskyldt for eftergivenhed og for ikke, som man siger, at have presset citronen til det yderste. Navnlig den højtærede minister kan godt se, at vort forligstilbud var så vidtgående, som sagligt og rimeligt var, men han vidste, at tog han mod det, ville det ærede medlem hr. Aage Fogh sommeren igennem bebrejde socialdemokratiet såvel som ministeren, at de ikke havde udnyttet deres magt og muligheder.

Da jeg på forskellige andre områder har haft et godt samarbejde med og iøvrigt sætter så stor pris på det ærede medlem hr. Aage Fogh, er jeg meget ked af, at det er nødvendigt for mig at henlede det ærede medlems opmærksomhed på det faktiske forhold, der består i, at han, når talen er om landboforhold, ofte kommer til mere at splitte end at samle. Det er jo reelt det ærede medlem, der har ansvaret for, at forligsbestræbelserne er sprængt. Det ærede medlem har efterhånden lullet sig ind i den opfattelse, at han i overvejende grad skal bestemme udviklingen, når der er tale om problemer i forbindelse med landbolovgivningen, og da i særdeleshed om de mindre jordbrugere. Jeg er nu ikke helt sikker på, at de mindre jordbrugere i det lange løb vil være så helt vel tjent med det. I hvert fald er jeg klar over, at den splittelse eller det modsætningsforhold, som han jævnlig har set det som sin opgave at skabe og at